

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	2048 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

19.04.2023 р.

Справа № 0412/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 08 "Право" у складі:

Дроздов Олександр Михайлович – головуєчий,

Беніцький Андрій Сергійович,

Волошин Юрій Олексійович,

Гуржій Тарас Олександрович,

Зверев Євген Олександрович,

Лапчевська Катерина Вячеславівна,

Мочульська Марта Євгенівна,

Торбас Олександр Олександрович,

Шепітько Михайло Валерійович,

за участі запрошених осіб:

Гожик Андрій Петрович - проректор – представник ЗВО,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2048
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР підтримує висновок ЕГ та всіляко вітає ЗВО та програму із дотриманням високих стандартів у цьому аспекті

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ГЕР погоджується з висновком ЕГ та підтримує плідні зусилля ЗВО загалом і ОП зокрема із залучення широкого кола стейкхолдерів до формування цілей ОП та програмних результатів навчання.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ГЕР погоджується з висновком ЕГ і вітає плідну і непросту роботу ЗВО щодо підтримки актуальності ОП, врахування тенденцій розвитку правничої спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту і досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР підтримує висновок ЕГ.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР підтримує висновок ЕГ

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує висновок ЕГ

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ГЕР підтримує висновок ЕГ

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язі, передбаченому законодавством

ГЕР підтримує висновок ЕГ

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР підтримує висновок ЕГ

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ГЕР підтримує висновок ЕГ

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує висновок ЕГ

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів на цій ОП за дуальною формою не здійснюється

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

ГЕР підтримує висновок ЕГ

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ та уважно ознайомилась із зауваженнями ЗВО до висновку ЕГ за цим пунктом. ГЕР підтверджує, що дійсно обов'язку популяризації отримання здобувачами вищої освіти знань шляхом участі у заходах неформальної освіти у ЗВО за чинним законодавством немає, і ЗВО вправі проігнорувати дану рекомендацію ЕГ, обравши шлях концентрації на наданні можливостей для здобувачів отримати знання лише в чітко і буквально визначених ОП межах. Це дійсно відповідає нормам чинного законодавства і порушень тут ані ЕГ, ані ГЕР не вбачають. Водночас, акредитаційний процес передбачає не лише формальне з'ясування дотримання ЗВО букви чинного законодавства (ЗВО не є органом державної влади чи органом місцевого самоврядування, тому може вийти за межі формулювання частини другої статті 19 Конституції України), а і ширше з'ясування наскільки ЗВО долучається до популяризації інших можливостей доповнення процесу здобуття знань своїми студентами та надання можливих рекомендацій з цього приводу. Така діяльність ЗВО потребує додаткових зусиль, оскільки, як правильно зазначено у зауваженнях ЗВО до звіту ЕГ по цьому підпункту, вимагає від фахівців ЗВО перевірки подібного роду заходів неформальної освіти на предмет їхньої якості, тому що (і в цьому ГЕР повністю погоджується із ЗВО) саме ЗВО несе відповідальність за якісні характеристики результатів навчання здобувачів за ОП. ГЕР ще раз наголошує, що в межах автономії ЗВО, ЗВО вправі самостійно визначатися зі своєю стратегією в цьому питанні, однак, ГЕР вважає рекомендації ЕГ за цим пунктом слушними, оскільки у сучасному світі постійно з'являються нові правничі аспекти, осягнення яких можливе передусім через заходи неформальної освіти, як найбільш гнучкої її форми та їх усіляко підтримує, наголошуючи на тому, що це є не примус, а рекомендація.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ГЕР враховує висновок ЕГ, а також уважно ознайомилась із зауваженнями ЗВО до цього підпункту та вважає їх слушними. Дійсно, ПРН 4 та ПРН 8, на думку ГЕР, можна забезпечити за допомогою вказаних у зауваженнях ЗВО дисциплін, однак, рекомендація ЕГ щодо запровадження обов'язкової дисципліни, яка б комплексно охоплювала основні положення права ЄС, зокрема поняття *acquis communautaire* покращило б якісні характеристики ОП, тому в цьому аспекті ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

ГЕР уважно розглянула як висновок ЕГ, так і зауваження ЗВО до нього. В цьому аспекті вважає за доцільне звернути увагу на два аспекти. По-перше, дійсно варто погодитися із зауваженнями ЕГ, що автоматизована система, яка створює віртуальне навчальне середовище (Moodle, Microsoft Office 365 чи аналоги) дійсно сприятиме підвищенню рівня якості викладання на ОП, однак, їх відсутність хоч, на думку ГЕР, і являє собою недолік, однак, він не є визначальним для реалізації ОП. Водночас, у питанні стосовно силабусів, ГЕР має зазначити наступне. Основна мета подібного роду матеріалів (силабусів, навчально-методичних комплексів, робочих програм) – надати здобувачам освіти повну інформацію щодо основної сутності навчальної дисципліни, що очікує здобувачів під час її вивчення, контакти викладача чи викладачів та форми зв'язку з ними, а також критерії оцінювання. Цю функцію може виконати будь-який з названих вище документів або і будь-який інший. Головне, щоб ця інформація була для здобувачів доступна. Водночас, популярність силабусів в багатьох розвинених країнах світу полягає в тому, що вони мають невеликий обсяг (на відміну від інших перерахованих документів). Класичний силабус має обсяг не більше 4 сторінок. Це значно спрощує здобувачам сприйняття важливої інформації про курс. Водночас, ГЕР знову наголошує на тому, що в межах автономії ЗВО, ЗВО сам вправі обирати свій підхід у цьому питанні. Головне, щоб вказані вище функції обраний документ виконував. Тим не менш, ГЕР долучається до рекомендації ЕГ щодо запровадження силабусів, які (в класичному форматі) є легшими і швидшими для осягнення здобувачами аніж робочі програми чи тим більше – навчально-методичні комплекси, які є, як правило, значно більшими за обсягом.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ та усіляко вітає той факт, що ЗВО активно сприяє поєднанню здобувачами навчання і досліджень. Зважаючи на значні наукові напрацювання ЗВО та його широкі можливості у цьому аспекті, той факт, що вони активно застосовуються, можна лише усіляко вітати.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР підтримує висновок ЕГ, рекомендуючи водночас регулярно оновлювати списки рекомендованої літератури для навчальних дисциплін з врахуванням реального стану справ у кожній конкретній сфері.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР уважно розглянуло висновок ЕГ за цим підпунктом, і може лише вітати широку і активну діяльність ЗВО з інтернаціоналізації. Вказані у звіті ЕГ заходи, а також залучення відомих іноземних фахівців до викладання свідчать про високу якість ОП за цим аспектом. ГЕР може лише рекомендувати і надалі працювати з названими іноземними фахівцями і розширювати їх коло. Що ж до зауваження ЕГ про наявність/відсутність англійських джерел серед списків літератури, то ГЕР має зазначити, що це було б не зайвим, однак, враховуючи, що у ОП не заявлено викладання взаємозамінно українською і англійською мовами, на програмі можуть навчатися здобувачі, які матимуть труднощі з опануванням іноземних матеріалів, тому з огляду на це, ГЕР рекомендує включати такі матеріали до списків літератури лише як додаткові для тих здобувачів, хто здатен їх опанувати.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

ГЕР уважно вивчила як звіт ЕГ з висновком по цьому питанню, так і зауваження ЗВО до нього та в аспекті наявності теоретичних іспитів на практично орієнтованих навчальних дисциплінах вважає слушною позицію ЗВО. Така стратегія ЗВО обрана в рамках його автономії і може мати право на існування та не є недоліком.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ГЕР підтримує висновок ЕГ та рекомендації ЕГ за цим підпунктом

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР підтримує висновок ЕГ та зауважує, що питання академічної доброчесності є надзвичайно важливим, тому ГЕР рекомендує ЗВО поширити чинність згаданих у звіті ЕГ положень також і на поточні роботи здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує висновок ЕГ та її рекомендації за даним підпунктом, наголошуючи на тому, що наукова робота науково-педагогічних працівників має надзвичайно важливе значення для якості ОП.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ та її рекомендації за даним підпунктом зокрема щодо рейтингового оцінювання викладачів. ГЕР вивчила зауваження ЗВО до звіту ЕГ за цим підпунктом, однак, у ГЕР викликає занепокоєння той факт, що інформація, донесена представниками ЗВО до ЕГ щодо рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників, не знайшла свого відображення у звіті ЕГ.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом та вітає усіляке залучення ЗВО роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР підтримує висновок ЕГ та її рекомендації за даним підпунктом. Водночас, ГЕР взяла до уваги зауваження ЗВО до звіту ЕГ за цим підпунктом та констатує, що вони не суперечать рекомендаціям ЕГ та ЗВО має можливість залучати додаткових іноземних фахівців до навчального процесу за ОП за потреби.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ГЕР підтримує висновок ЕГ та вітає факт усілякого сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

ГЕР підтримує висновок ЕГ

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом та її рекомендації, а також вітає той факт, що у зауваженнях до звіту ЕГ за цим підпунктом, ЗВО фактично визнав необхідність поліпшення ситуації з наповненням інтернет-сторінки.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом та її рекомендації зокрема щодо більшої поінформованості здобувачів вищої освіти щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом, а також уважно вивчила зауваження ЕГ до звіту ЕГ за цим підпунктом та констатує, що попри наведені ЗВО аргументи, повністю ЗВО не вдалося пояснити відсутність усіх недоліків, зауважених ЕГ. Зокрема, це стосується наповнення конкретно вказаних у звіті ЕГ за цим підпунктом веб-сторінок (щодо міжнародної співпраці, навчальних планів), тому ГЕР долучається до рекомендації ЕГ щодо необхідності наповнення даних розділів сайту, а також усіляких інших його розділів, які або не наповнені або наповнені не повно.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтримує висновок ЕГ за цим підпунктом

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ГЕР уважно вивчила висновок ЕГ та зауваження ЗВО до висновку ЕГ за цим підпунктом і констатує, що аргументи ЗВО в даному випадку є слушними.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ГЕР підтримує висновок ЕГ та зауважує ЗВО щодо вчасного оприлюднення на своєму офіційному сайті точної і актуальної інформації про ОП, зокрема ГЕР зауважує необхідність наповнення розділів сайту належними матеріалами

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час

акредитації *недоліків*. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

ГЕР погоджується з рекомендацією ЕГ щодо відображення в тексті ОП факту включення стейкхолдерів до складу робочої групи. Водночас, ГЕР зауважує, що в межах автономії ЗВО має право самостійно обирати форму здійснення такої діяльності за умови забезпечення належного результату.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

ГЕР вважає слушними рекомендації ЕГ щодо популяризації ЗВО заходів неформальної освіти та участі здобувачів вищої освіти в них.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

ГЕР вважає рекомендації ЕГ за цим критерієм слушними, оскільки у сучасному світі постійно з'являються нові правничі аспекти, досягнення яких можливе передусім через заходи неформальної освіти, як найбільш гнучкої її форми та їх усіляко підтримує, наголошуючи на тому, що це є не примус, а рекомендація, яка дозволяє розширити кругозір здобувачів освіти (звісно за умови ретельного контролю за якістю таких заходів з боку фахівців, які реалізують ОП).

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ щодо запровадження обов'язкової дисципліни, яка б комплексно охоплювала основні положення права ЄС, зокрема поняття *acquis communautaire* покращило б якісні характеристики ОП, а також погоджується із рекомендацією ЕГ щодо запровадження автоматизованої системи, яка створює віртуальне навчальне середовище (Moodle, Microsoft Office 365 чи аналоги). ГЕР також рекомендує ЗВО запровадити силабуси як більш студентоцентровану форму подання інформації щодо сутності навчальних курсів та особливостей їх перебігу ніж наявні нині на ОП (водночас, ще раз наголошуючи, що ЗВО вправі залишити чинний порядок інформування здобувачів вищої освіти щодо сутності та особливостей перебігу навчальних дисциплін якщо вважає, що особливості ОП не матимуть суттєвих покращень у разі запровадження силабусів). ГЕР також рекомендує регулярно оновлювати списки рекомендованої літератури для навчальних дисциплін з врахуванням реального стану справ у кожній конкретній сфері. Додатково, ГЕР також рекомендує і надалі розширювати діяльність у сфері інтернаціоналізації, а також за потреби додавати до списків літератури до навчальних дисциплін джерела англійською (а можливо і іншими іноземними мовами) якщо є здобувачі, які можуть їх прочитати та від опанування таких джерел матимуть користь

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

ГЕР рекомендує ЗВО поширити чинність положень щодо забезпечення дотримання норм академічної доброчесності також і на поточні роботи здобувачів вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

ГЕР рекомендує ЗВО чітко визначити порядок рейтингового оцінювання науково-педагогічних працівників, у подальшому за потреби залучати додаткових іноземних фахівців до роботи за ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ГЕР рекомендує ЗВО покращити роботу над наповненням інтернет-сторінки, а також поінформованість здобувачів вищої освіти щодо процедур вирішення конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

ГЕР рекомендує ЗВО ще раз уважно переглянути наповнення сайту. При перевірці ГЕР не всі вкладки містили належну інформацію, а деякі взагалі жодної не містили.

Критерій 9. Прозорість та публічність

ГЕР підтримує висновок ЕГ та зауважує ЗВО щодо вчасного оприлюднення на своєму офіційному сайті точної і актуальної інформації про ОП, зокрема ГЕР зауважує необхідність наповнення розділів сайту належними матеріалами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДРОЗДОВ ОЛЕКСАНДР МИХАЙЛОВИЧ